

9. semester – efterår 2014

Evt. spørgsmål ang. pensum bedes rettet direkte til underviser

Indholdsfortegnelse

SEMESTERPLAN FOR 9. EFTERÅRSSEMESTER 2014	3
FORSKNINGSMETODER: POTENTIALER OG BEGRÆNSNINGER I ET OMFATTENDE METODEFELT (5 ECTS)	4
TEORI, PRAKSIS OG VIDENSKABELIG METODE (TPV) – FOR BØRNESPROGKLINIKKEN (BSPK /DCD) (15 ECTS).....	6
TEORI, PRAKSIS OG VIDENSKABELIG METODE (TPV) – KAIO (15 ECTS)	8
TEORI, PRAKSIS OG VIDENSKABELIG METODE CP (15 ECTS).....	11
TEORI, PRAKSIS OG VIDENSKABELIG METODE (TPV) – FOR KANUK (15 ECTS).....	12
KLINISK SOCIALPSYKOLOGI, STRESSKLINIKKEN. TEORI - PRAKSIS - VIDENSKABELIG METODE (15 ECTS)	14
TEORI, PRAKSIS OG VIDENSKABELIG METODE PPSA (15 ECTS)	19
TEORI, PRAKSIS OG VIDENSKABELIG METODE NEUROPSYKOLOGI - (15 ECTS).....	21
TEORI, PRAKSIS OG VIDENSKABELIGE METODE.....	22
– UNIVERSITETSKLINIKKEN (UK-V OG UK-B).....	22
VALGFAG: § 40 BØRNEPSYKOTERAPI (5 ECTS).....	24
VALGFAG: § 38 CULTURAL PSYCHOLOGY AS A FRAMEWORK FOR ASSESSMENT AND INTERVENTION – UNDERSTANDING CREATIVITY. THE CULTURAL PSYCHOLOGY OF CREATIVITY (5 ECTS	27
VALGFAG: §25 PSYKOLOGISK INTERVENTION (5 ECTS)	30

AALBORG UNIVERSITET

VALGFAG: § 19 ANVENDT KULTURPSYKOLOGI (NARRATIVE

IDENTITY IN A MOBILIZED WORLD) (5 ECTS).....38

Semesterplan for 9. efterårssemester 2014 Kandidatuddannelsen

Version og dato: version 1, den 28/5/14

Ankerlærer: Kristine Jensen de López

Kursusmoduler:

På 9 semester følger de studerende et kursus i Teori, Praksis og Videnskabelig Metode (TPV), som de skriver projekt indenfor. TPV projektet er ligeledes en del af de studerendes professionsprogram. De studerende følger også ét kursus, som er fælles for hele 9. semester, og som er Forskningsmetoder: potentialer og begrænsninger i et omfattende metodefelt. Derudover følgende den enkelte studerende et eller flere valgfag efter eget valg.

Faglig progression og kompetencer:

På 9 semester følger de studerende et kursus i Teori, Praksis og Videnskabelig Metode (TPV, som de skriver projekt indenfor. TPV er en del af deres professionsprogram. De følger også kurset Forskningsmetoder: potentialer og begrænsninger i et omfattende metodefelt, som er fælles for hele semestret, og et eller flere valgfag.

Semesterets organisering og forløb:

De studerende arbejder inden de metoder og temae, som udgør deres professionsprogrammer.

Forventninger om arbejdsfordeling:

På 9 semester skal den studerende lave et projekt indenfor sit professionsprogram.

Semesterbeskrivelse Efterår 2014

Denne semesterplan indeholder temarammen Teori, Praksis og Videnskabelig Metode, som afsluttes med en projektsamen (15 ECTS). Dernæst er der et redskabsfag på tværs af alle de syv professionsprogrammer, og som hedder Forskningsmetoder: Potentialer og begrænsninger i et omfattende metodefelt (5 ECTS). De sidste af semestrets 10 ECTS anvendes på to valgfag, som den studerende vælger blandt de udbudte valgfag. Allerede på 9 semester er det klogt, at gøre sig grundige tanker om sit specialeemne, særligt i det tilfælde hvor man vil lave et empirisk speciale. Her kan det være godt, at tænke design, rekruttering og evt. pilotering ind allerede på 9 semestrer.

Kursusmodul: Forskningsmetoder: Potentialer og begrænsninger i et omfattende metodefelt (5 ECTS)

Modulansvarlig: Vlad Petre Glaveanu, Einar Baldwin Baldursson, Mariann B. Sørensen

Placering: 9. semester

Type og sprog: dansk og engelsk

Omfang og forventning: Oversigt: Det overordnede mål med kurset er at introducere nogle videregående og ofte avancerede kvalitative og kvantitative forskningsmetoder, der bruges i psykologien, for de studerende (dvs. forbedre deres begrebsmæssige viden) samt i et begrænset omfang vise dem, hvordan man bruger sådanne metoder (dvs. forbedre deres praktiske evner).

Efter kurset skulle de studerende være i stand til at vurdere og iværksætte nogle videregående kvalitative og kvantitative forskningsprojekter indenfor psykologien. Undervisningen vil både blive teoretisk (men illustreret med konkrete eksempler) og praktisk (via udtænkning af forskningsdesign). De studerende skal være til stede og deltage aktivt i undervisningen.

Deltagere: 9. semester

Antal forelæsninger: 12 forelæsninger: uge 37, 38 og 39

Antal forelæsningshold: 1

Prøveform: Intern skriftlig hjemmeopgave med en af den studerende valgt og kursusansvarlige lærer godkendt problemstilling i relation til modulets pensum.

Course schedule	Date	Duration	Theme	Teacher
1		1 hour	On methodological thinking	Vlad Petre Glaveanu Einar Baldwin Baldursson, Mariann B. Sørensen
2		1 hour	Questioning research questions	Svend Brinkmann
3		2 hours	Creative contributions from research - of what kinds?	Lene Tanggaard

4		1 hour	The dynamic display of process: Introducing the microgenetic method	Brady Wagoner
5		1 hour	Thresholds and detection in psychological research	Laura Petrini
6		2 hours	Quality criteria in qualitative research	Carolin Demuth Vlad Glaveanu, Brady Wagoner Kristine Jensen de López
7		1 hour	An inter-active approach to image analysis	Vlad Petre Glaveanu
8		1 hour	Et metodisk perspektiv på en mikroanalyse	Mariann B. Sørensen
9		2 hours	Generalising results of research using different methods in case-studies	Mogens Jensen
10		2 hours	Triangulation in qualitative research – what makes sense and what doesn't?	Carolin Demuth
11		2 hours	Coherence and flexibility: On methods, hammers and nails (Panel discussion)	Einar Baldursson, Svend Brinkmann, Carolin Demuth, Johan Tretvik
12		2 hours	Forskningsbaseret intervention med børn inkl. metodetriangulering i et konkret udviklingspsykologisk forskningsprojekt	Kristine Jensen de López
13		2 hours	Styrke og udfordring ved psykologisk forskning baseret på mixed methods design – når vi kombinerer ”kvantitative” og ”kvalitative” metoder	Ole Michael Spaten
14		2 hours	Between the survey and the experiment – tension in research	Einar Baldursson
15		2 hours	Practical challenges in research and possible solutions (Panel discussion)	Lena Lippke, Radka Antalikóva, Charlotte Wegener Charlotte Glintborg

Teori – Praksis – Videnskabelig Metode (TPV)

Projektmodul: Teori, praksis og videnskabelig metode (TPV) – for Børnesprogklinikken (BspK /DCD) (15 ECTS)

Modulansvarlig: Kristine Jensen de López

TPV er et projektmodul, hvor den studerende selv vælger al litteraturen til sit projekt (ses i studieordningen). I TPV undervisningen er hensigten, at uddybe og integrere de emner og områder, som den studerende tidligere har lært (VAP1, VAP2, praktikforløbet, eksternopgaver på klinikken osv.). Der arbejdes ud fra forskellige typer videnskabelige metoder (kvantitativt, kvalitativt, mixed-method) og i koblingen mellem teori, empiri og praksis. Der er mulighed for at deltage i et klinikforløb i efteråret i samarbejde med 7 semester, og der forventes aktiv deltagelse i klinikkens eksterne opgaver.

Foruden individuelt vejledning af de enkelte projekter består undervisningen af workshops med underviseroplæg fulgt af seminarer med forskellige temaer, og med gæster fra udlandet. På 9 semester arbejdes der ligeledes videre med analyse af data, som er indsamlet på klinikken i praktikperioden på 8 semester (f.eks. forældre narrativer og video-data).

Seminarholdere/Forelæsere: Kristine Jensen de López, Marco Dispaldro (MD) (Italien), Eva Søndergaard (ES)

Vejledere: Kristine Jensen de López

Placering: 9. semester, professionsprogrammet BspK

Type og sprog: Projektmodul på professionsprogram, dansksproget

Omfang og forventning:

36 K-timer + selvstændigt arbejde med projekter under vejledning.
Desuden mulighed for deltagelse i 10 timer fra årets KANUK VAP-program.

Deltagere: BspK-studerende 9. semester.

Undervisningsoversigt:

Dato	Tid	Emne	seminar
		Workshop 1 – 6 timer	KJL
		Workshop 2 – 4 timer	KJL
		Workshop 3 – 4 timer	KJL

		Workshop 4 – 4 timer	KJL & MD
		Workshop 5 – 2 timer	KJL & ES
		Workshop 6 – 4 timer	KJL
		Workshop 7 – 6 timer + juleafslutting	KJL

Semesterplan KAO efterår 2014

Opstartsworkshop

Denne workshop starter semestret. Vi tegner de overordnede linjer og drøfter:

- Personlige læringsmål: Akademiske og konsulentfaglige
- Center for coaching,
- Supervision
- Forskningsaktiviteter inden for ledelsesudvikling og coaching
- Møde med den nye årgang – info om center for coaching og praktisk koordinering.

Udvikling af teams og grupper

Denne workshop sætter fokus på at skabe udvikling i teams, leder- og personalegrupper. Udgangspunktet er tre typiske opgaver som konsulenten skal kunne mestre; konfliktløsning, teamudvikling / teambuilding og værdiprocesser. Vi sætter fokus på teoretiske, metodiske og praktiske teknikker til at bring alle deltagere i spil:

- *Konsulenten i konfliktløsning:* Vi belyser konflikter i teori og praksis og ser på hvordan man konkret kan arbejde med konfliktløsning.
- *Konsulenten i teamudvikling:* Virksomme forstærlser af hvilke faktorer, der skaber højtydende team. Kendskab til forskning i gruppens og teams typiske udviklingsforløb. Centrale interventionspunkter i forhold til at hjælpe grupper og team til større effektivitet og arbejdsglæde.
- *Konsulenten i værdiudvikling:* Forståelse for værdier i et filosofisk perspektiv. Konkrete redskaber og metoder der kan anvendes til at skabe en fælles værdimæssig platform for leder- og medarbejderteam.

En væsentlig del af udviklingsprocesser består i afholdelse af møder, der ofte har mange deltagere, hvorfor mestring af denne situation er essentiel. Herfor introduceres en række virksomme metoder, der bla. giver nye handlemuligheder i forhold til følgende temer:

- *Hvordan holder man effektive og konstruktive møder der skaber handling?*
- *Hvad gør det muligt at lede processer i store grupper af mennesker?*
- *Hvordan leder jeg et møde, så alle bliver hørt?*

Læs:

- **Effektive ledergrupper.** / Bang, Henning; Nesset Midelfart, Thomas; Molly-Søholm, Thorkil; Elmholdt, Claus Westergård. Dansk Psykologisk Forlag, 2014. 250 s.

Workshop med gæsteunderviser

Inspirerende workshop hvor vi sætter fokus på brydningsfeltet mellem teori og praksis. Der arbejdes med avanceret interventionsteknik og perspektiveres til forskning på feltet.

Program og pensum følger.

Konference: Offentlig ledelse – Leadership Pipeline i perspektiv

Deltagelse i konference hvor en række danske offentlige topledere i mødet med danske og internationale forskere sætter fokus på offentlig ledelse.

Vi folder offentlig ledelse ud på alle niveauer, og ser på de helt centrale færdigheder, værdier og prioriteter som man skal mestre for at lykkes som offentlig leder. Afslutningsvis gives eksempler på forskellige tilgange til implementering af Leadership Pipeline:

- *Hvad der kendtegner offentlige ledere, der lykkes – og ledere, som får fiasko? □*
- *Hvilke mekanismer der får lederkarrieren til at køre af sporet – og hvilke der får karrieren til at tage fart?*
- *Hvordan den offentlige organisation bedst muligt kan understøtte den rette ledelse på de enkelte lederniveauer og samtidig udvikle ledertalenter?*

Læs:

Dahl, K. og Molly-Søholm, T. (2012) Leadership Pipeline i den offentlige sektor. København: Dansk Psykologisk Forlag.

Kaiser, Robert B. (2011) The Leadership Pipeline: Fad, Fashion, or Empirical Fact? An Introduction to the Special Issue In: The Psychologist-Manager Journal, 14: 71-75

Kaiser, R.B. and Craig Bartholomew, S. (2011) Do the Behaviors Related to Managerial Effectiveness Really Change With Organizational Level? An Empirical Test. The Psychologist-Manager Journal, 14, 92-119.

Lombardo, M. M., & Eichinger, R. W. (2005). Preventing derailment: What to do before it's too late.

Greensboro, NC: Center for Creative Leadership.

McCall, M. W., Jr., & Lombardo, M. M. (1983). Off the track: Why and how successful executives get derailed. Greensboro, NC: Center for Creative Leadership.

Workshop med gæsteunderviser

Inspirerende workshop hvor vi sætter fokus på brydningsfeltet mellem teori og praksis. Der arbejdes med avanceret interventionsteknik og perspektiveres til forskning på feltet.

Program følger og pensum følger

Gennem hele semestret arbejder de studerende i center for coaching, løser konsulentopgaver samt modtager supervision. Der er ligeledes mulighed for at deltage i en række forskningsaktiviteter inden for ledelsesudvikling og coaching.

Projektmodul: Teori, Praksis og Videnskabelig Metode CP-version (15 ECTS)

Modulansvarlig: Brady Wagoner

Vejledere/Seminarholdere: Brady Wagoner, Jaan Valsiner and Vlad Glaveanu

Placering: 9 semester

Type og sprog: Projektmodul som del af professionsprogram – kun for deltage
dere på programmet CULTURAL. Sprog: English

Omfang og forventning: Supervision is composed of three parts:

Kitchen Seminar: every Wednesday, 15.00-17.00.

Students have the opportunity to listen to and give feedback on ongoing projects, as well as present and develop their own work.

8 seminargange af 4 timer (every other Thursday) – i alt 32 timer.

These seminars deal with student projects and common problems encountered working on them. Each seminar times structured by the students in turn get guidance / supervision of their projects respectively practicing as a supervisor for the frame of supervision with reflecting team: a student works as a supervisor for another student or group of students about their work on the project, taking the first 10 minutes to interrogation followed by a discussion among the other students function as reflective team. Then resume the supervision and the session ends with a joint discussion. During these exercises, the team will typically be divided into smaller groups.

Theme days: Students are invited to participate in lectures/workshops held throughout the semester. Some of the themes covered are human development, history of psychology, subjectivity, education, narrative, social representations, urban psychology and activity theory. Dates and times will be made available at a later time.

Deltagere: 9 semester

Kurset er for deltagere i professionsprogrammet CULTURAL, så det forventes, at de har gennemført 7. og 8.semester på dette program.

Projektmodul: Teori, praksis og videnskabelig metode (TPV) – for KANUK (15 ECTS)

Modulansvarlig: Tia Hansen

TPV er et projektmodul, hvor al litteratur er selvvalgt. Målene kan ses i studieordningen. Undervisningens hensigt er at facilitere, at hver studerende indenfor sit specifikke interesseområde integrerer noget tidligere lært (VAP1, VAP2, praktik, bac) med videnskabelige metoder og selvvalgt litteratur til et projekt, der gerne er vidensproducerende i sig selv, og gerne er et forarbejde til en fuldkala empirisk undersøgelse i specialet. Samtidig tilstræbes videreførelse af 'hold-ånden' fra tidligere KANUK-semestre.

Foruden vejledning af de enkelte projekter består undervisningen af workshops med underviseroplæg fulgt af seminar (6 gange) til at understøtte projektarbejdet, især i semetrets begyndelse, samt afrunding af mindfulnessforløbet (3 gange). Desuden har vi rådighed over nogle timer til konsulentbistand med empiriske metoder; og projekter, der vil undersøge effekten på x af mindfulness eller en anden klinisk intervention, kan ansøge om et par ganges supervision på interventionsdelen. Endelig er der mulighed for deltagelse i de moduler på årets kanuk7, som ikke blev tilbudt sidste efterår (markeret med lys blå i oversigtsskema nedenfor).

Seminarholdere/Forelæsere: Tia Hansen, Radka Antalíková, Mette Kold.

Evt. metodekonsulenter: Formodentlig Jørn Ry Hansen, Kristine Jensen de Lopez, Charlotte Glintborg på empirisk metode, Mette Kold (supervision) på interventionsmetode

Vejledere: Tia, Radka, Jørn og evt Kristine, Charlotte

Placering: 9. semester, professionsprogrammet KANUK

Type og sprog: Projektmodul på professionsprogram, dansksproget

Omfang og forventning:

36 K-timer + selvstændigt arbejde med projekter under vejledning.
Desuden mulighed for deltagelse i 10 timer fra årets KANUK VAP-program.

Deltagere: KANUK-studerende 9. semester.

Undervisningsoversigt:

Dato	Kl	Emne	Underviser/e
		Introduktion til TPV	TH (& evt RA)
		KANUK9'ere, der har lyst, bidrager til intro af nye KANUK7'ere	Tia og friv. kanuk9
		Oplæg om review + problemformuleringer, gruppeddannelses	Radka & Tia
		Oplæg om etik + problemformuleringer, gruppeddannelses fortsat	Tia & Radka
		Mindfulness	Mette Kold
		Oplæg om metode, hypoteser, rød tråd + arbejde med dette	Tia & Radka
		Oplæg + "akvarium" på problemer/metoder + tilmeld til 24/10	Radka & Tia
		Gæsteforelæsning om hesteassisteret udvikling	Phyllis Erdman
		Workshop i forlængelse af gæsteforelæsningen	Phyllis Erdman & TH
		Mindfulness	Mette Kold
		Oplæg om opponentkonceptet + brug af dette (for tilmeldte)	Tia & Radka
		Mindfulness afslutning	Mette Kold
		Workshop om psykologarbejde i PPR	Hanne BS Knudsen
		Enden på projektet - og starten på speciale?	Radka & Tia
		Juleafslutning på KANUK	Alle

Antal seminarhold: 1**Prøveform:** Projektsamen**Deltagerforudsætninger:** Bachelorgrad i psykologi, indskrevet på KANUK og gennemført 7. og 8. semester på KANUK.

Projektmodul: Klinisk socialpsykologi, Stressklinikken. Teori - praksis - videnskabelig metode (15 ECTS)

Modulansvarlig: *Bendt Torpegaard Pedersen (kursusansvarlig, torpe@hum.aau.dk),*

Vejledere/Seminarholdere:

Bendt Torpegaard Pedersen (kursusansvarlig, torpe@hum.aau.dk),

Einar B. Baldursson (gbb_cakk@post1.tele.dk)

Pia Køhler Ryom(pkr@rn.dk)

Placering: 9 semester

Type og sprog: Professionsprogram – dansk

Omfang og forventning:

Kursusbeskrivelse

En central omdrejning for undervisningen på klinisk socialpsykologi på 9. semester er det klientarbejde som de studerende gennemføres på stressklinikken. Undervisningen på semestret består af tre ugentlige undervisningsmoduler. Disse er supervision i forbindelse med klientarbejdet, faglige dage (forelæsninger og klientkonferencer).

Klinisk Socialpsykologi beskæftiger sig med en lang række forandringer i normalpsykologiske tilstande, der medfører problemer for den berørte og øger risikoen for sværere lidelser. Der er tale om et arbejdsfelt, hvor eventuelle klienter er moderat belastede sammenholdt med psykiatriske patienter, hvorfor de har forudsætningerne for at deltage aktivt i en evt. intervention. Den kliniske tilgangsmåde udgør samtidig et udgangspunkt for udviklingen af en moderne AO psykologi med fokus på de dysfunktioner, der udspringer af et moderne arbejdsliv og organisationsformer.

Supervision

Under løbende supervision gennemfører den studerende på 9. semester klientsamtalesforløb. Klientforløbene indebærer, at den studerende gennemfører en præliminær udredning, som danner udgangspunkt for den efterfølgende undersøgelses problemformulering. Herunder inddrages relevante teorier samt valg af undersøgelsesmetoder og -design. Det er undersøgelsens formål at belyse hvorvidt der foreligger et problem samt i bekræftende fald problemets omfang og karakter. Formålet er også at belyse problemets årsagsforhold og vurderer behovet for behandling/intervention samt fremkomme med anvisninger med henblik på behandlings- og interventionstiltag.

Den individuelle supervision omfatter såvel mere klassisk supervision, som metodisk supervision. Den individuelle supervision er af en 1 timer for hver individuel klientsamtale.

Faglige dage (forelæsninger)

Undervisningens faglige omdrejningspunkt omfatter samspillet mellem psykologisk undersøgelse/udredning, diagnostik, intervention/behandling og forebyggelse. I undervisning bevares hele vejen igennem samspil mellem flere gensidigt supplerende perspektiver. Personer anskues ud fra et naturalistisk og socialt perspektiv. De anskues som aktører i og som udtryk for sociale forhold, rammer og processer. I forhold til arbejde og organisation indebærer dette dynamisk aktørbegreb, der omfatter gruppeforhold, arbejde og organisation.

Dette indebærer for eksempel at stress anskues som en kollektiv udfordring frem for et individuelt problem. Forebyggelse sker således på organisationsniveau, hvilket også indebærer at organisationsudvikling i høj grad anskues som et led i en forebyggelse.

Grundtagelsen er at alle de menneskelige ressourcer der bruges i arbejdet, også forbruges og skal derfor reetableres. Det handler om bæredygtig anvendelse af menneskelige ressourcer. Men hvis arbejdet forbruger empati, kreativitet, motivation og identitet, hvordan reetableres disse ressourcer. Er der mekanismer i det moderne arbejde, organisation og sociale liv, der øger risikoen for overudnyttelse af en række menneskelige ressourcer, og dermed medfører øget forekomst af bestemte psykiske lidelser?

Den forståelse af psykologien der forvaltes tager sit afsæt i det normalpsykologiske område. Dette indebærer et fokus på dysfunktion, ikke sygdom. På individuelt psykologisk niveau betyder dette at psykiske belastningsreaktioner - som stress, angst, depression, kognitive, sociale og følelsesmæssige konflikter og problemer - primært forstås som ændring i og af normaliteten, ikke som egentlige patologiske tilstande.

For diagnostikkens vedkommende indebærer dette at enhver dysfunktion også ses som udtryk for sociale, arbejdsmæssige, organisatorisk og kulturelle forhold.

Det faglige grundlag bygger på biopsykologi, evolutionær socialpsykologi, hverdagens socialpsykologi, organisationspsykologi og arbejdsspsykologi.

Dette peger på en forståelse af den psykologfaglige ydelse som bestående i identifikation af dysfunktionelle strukturer og processer (samspil) og en udviklingsindsats der bygger en på forståelse af hvordan problemer kan løses eller begrænses. Det sker gennem en tredelt procedure, som indebærer en udredning (undersøgelse), der giver grundlaget for en diagnose (karakteristik af de påviste dysfunktioner og deres bagvedliggende årsager) og behandling/intervention (anvisning af type af indsats, der kræves for at udbedre problemet). Samtidig erkendes at indsatsen er kendetegnet ved et løbende samspil mellem undersøgelse, diagnostik og behandling. Behandlings/udviklings-metoderne er kendetegnet ved en kombination af kritisk, ana-

lytisk, strukturel, kognitiv, memetisk, adfærdsspsykologisk, narrativ og socialpsykologiske tilgang. I tråd med moderne fokus på evidensbaseret behandlingsmetodik lægges vægt på samspillet med diagnostisk, evidens, empirisk og teoretisk forankring.

Undervisningen foregår i form af ”kliniske konferencer og faglige dage”. Antallet og omfanget af de faglige dage afspejler omfanget og antallet af kliniske forløb på Stress Klinikken. De kliniske konferencer gennemføres som dobbeltmoduler, det vil sige to af hinanden efterfølgende dage. Konferencer omfatter et samspil mellem præsentation og diskussion, hvor erfarne kliniske (socialpsykologer) der er tilknyttet Stressklinikken medvirker.

Som alternativ til deltagelse i klinisk behandling på stressklinikken er der mulighed for i stedet at involvere sig i en forskningspraktik på 9. semester. Denne forskningspraktik består i deltagelse i et eller flere af de forskningsprojekter som pt. gennemføres i et samarbejde mellem Center for Test og Eksperimentel Socialpsykologi og Center for Research on Self and Identity, University of Southampton såvel som Arbejdsmedicinsk klinik, Ålborg Sygehus. Disse projekter vil i efteråret 2014 være et narcissismeprojekt i samarbejde med Centre for Research on Self and Identity, University of Southampton. Et nostalgiprojekt som et samarbejde med Centre for Research on Self and Identity, University of Southampton og Arbejdsmedicinsk Klinik, Aalborg Sygehus.

Ved denne grenspecialisering tilbydes den/de studerende et mesterlæreforløb forestået af Einar B. Baldursson, fagligt ansvarlig for Center for Test og Eksperimentel Socialpsykologi og som uover det daglige samarbejde er berammet til 11 supervisionsseancer og faglige dage á 29 timer.

Mulighederne for deltagelse i et sådan mesterlæreforløb aftales med Einar B. Baldursson og Bendt Torpegård Pedersen i slutningen af 8. semester.

Nedenstående skema er en oversigt over aktivitetsdage på stressklinikken efteråret 2014. Undervisning, faglige dage og kliniske konferencer foregår i rum 5.149

Deltagere: 8

Antal seminarer (+ varighed, samt navn på underviser(ere)):

Uge/Dato	Varighed	Titel/Emne	Underviser
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB

		Klinisk konference	BTP/PKR
		Klinisk konference	BTP/PKR
		Klientdag	
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB
		Klinisk konference	BTP/PKR
		Klinisk konference	BTP/PKR
		Klientdag	
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB
		Klinisk konference	BTP/PKR
		Klinisk konference /Klientdag	BTP/PKR
		Klientdag	
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB

		Klinisk konference	BTP/PKR
		Klinisk konference Klientdag	BTP/PKR
		Klientdag	
		Individuel supervision (IS)	PKR/BTP
		Individuel supervision (IS) /Klientdag	PKR/BTP
		Klientdag Forskningspraktik	EBB

Antal seminarhold: 1

Prøveform: Projekteksemnen

Deltagerforudsætninger Bachelor i psykologi. Herudover forudsættes, at den studerende er optaget på Klinisk socialpsykologi, Stressklinikken.

Projektmodul: Teori, Praksis og Videnskabelig Metode PPSA-version (15 ECTS)

Modulansvarlig: Mogens Jensen (mogensj@hum.aau.dk)

Vejledere/Seminarholdere: Thomas Szulevicz, Mogens Jensen, Ole Michael Spaten, Lillith Olesen Løkken samt gæsteundervisere.

Placering: 9 semester

Type og sprog: Projektmodul som del af professionsprogram – kun for deltagere på programmet PPSA.

Sprog: dansk

Omfang og forventning:

På 9.semester skal de studerende udarbejde projekter om et selvvalgt og godkendt emne. I forlængelse af de forrige semestre udvælges et emne, der arbejder med sammenkobling af teori med praktiske problemstillinger i en videnskabeligt fundet undersøgelse – oftest med egen indsamling af empirisk materiale.

Undervisningen består af 3 dele:

8 seminargange af 4 timer – i alt 32 timer. Disse seminarer beskæftiger sig med de studerendes selvvalgte og godkendte projekter og evt. fælles problemstillinger, der udspringer heraf. De enkelte seminar-gange struktureres ved at de studerende efter tur får vejledning/supervision på deres projekter henholdsvis øver sig som supervisor efter rammen for supervision med reflekterende team: en studerende fungerer som supervisor for en anden studerende eller gruppe af studerende om deres arbejde med projektet, idet der først er 10 minutter til udspørgning efterfulgt af en diskussion blandt de øvrige studerende, der fungerer som reflekterende team. Dernæst genoptages supervisionen og sessionen afsluttes med en fælles diskussion. Under disse øvelser vil holdet typisk være delt i mindre grupper.

Såfremt der opstår interesse for fælles temaer, kan disse tages op for hele holdet. Uover seminargangene er der i mindre omfang vejledning på arbejdet med projekterne.

3 workshopdage om coaching: Her arbejdes videre med coaching i forlængelse af de to forrige semestre.

Temadage: Undervejs på semestret afholdes op til 4 temadage for studerende på PPSA samt psykologer i PPR Aalborg i forlængelse af samarbejdet sidste semester. Der er foreløbig lavet aftale om følgende:

- Cecilia Brynskov om infantil autisme
- Sisse Basse Fisker
- Mette Wæver om forældreevne-undersøgelser

- Den fjerde er endnu ikke helt fastlagt
Temadagene er ikke åbne for andre deltagere.

Deltagere: 9. semester studerende på professionsprogrammet PPSA.

Antal seminarer: 8 seminargange omkring projekterne samt 3 gange omkring coaching.

Antal seminarhold: 1

Prøveform: Mundtlig eksamen på baggrund af de skriftlige projekter

Deltagerforudsætninger: Kurset er for deltagere i professionsprogrammet PPSA, så det forventes, at de har gennemført 7. og 8.semester på dette program.

Projektmodul: Teori, Praksis og Videnskabelig Metode NeuroPsykologi - (15 ECTS)

Modulansvarlig: Laura Petrini

Vejledere/Seminarholdere: Thomas Alrik Sørensen (alrik@hum.aau.dk), Morten Storm Overgaard (morten.overgaard@hammel.rm.dk), and Laura Petrini (lap@hst.aau.dk) (kursusansvarlig).

Placering: 9 semester

Type og sprog: Projektmodul som del af professionsprogram – kun for deltagere på programmet NeuroPsykologi. Sprog: English

Omfang og forventning:

Deltagere: 9 semester

Duration of the course and Supervision: The course is based of 9 workshops of 4 hours each (36 hours in total). Each workshop is structured around a common topic, which corresponds to a step of students' project (i.e. Theory, Methods, Statistical Analyses, Presentation of the Results and Discussion).

Bibliography: This is chosen by the students in relation to their project and approved by the supervisors.

Lectures Overview

Date	Duration	Topic	Lecturer
		Workshop 1	TAS
		Workshop 2	TAS
		Workshop 3	LP
		Workshop 4	LP
		Workshop 5	TAS
		Workshop 6	LP
		Workshop 7	MO
		Workshop 8	TAS
		Workshop 9	ALL

Projektmodul: Teori, Praksis og Videnskabelige Metode – Universitetsklinikken (UK-V og UK-B)

Modulansvarlig: Birgitte Petersen og Anne Birgitte Døssing

Vejledere/Seminarholdere: Bo Møhl (ansvarlig for vejledning), Ask Frellesvig (Projektvejledning), Liselotte Grünbaum (seminardag),

Placering: 9. semester

Type og sprog: Projektmodul, dansk.

Omfang og forventning:

1. Projektvejledning:

Med udgangspunkt i Studieordningens beskrivelse af Projektmodulet Teori, Praksis og Videnskabelige Metode vil kurset bestå af en seminarrække på 3 møder à 4 timer. Holdet deles i to således der er ca. 10 studerende på hvert seminarhold.

Seminargangene vil tage udgangspunkt i de studerendes egne projekter med det formål at diskutere teoretiske, metodiske og videnskabsteoretiske problemstillinger sammen med hinanden og med underviseren. De studerende skal således selv fremlægge relevante temaer, som de ønsker diskuteret med hinanden i

relation til deres projekt, ligesom underviseren også vil bidrage. Temaer til præsentation og diskussion kan f.eks. være projektidé/problemformulering, metodevalg (evt. pilotstudie), analyse, diskussion af metode, (psykoterapeutisk) praksis og/eller teori og forholdet herimellem.

Formålet med seminarrækken er både at skabe et forum til faglig diskussion og at få sparring på og inspiration til de konkrete projekter.

Derudover vil der være en enkelt individuel vejledningstime per studerende, som aftales med underviser og vejleder.

Der er ikke fast pensum tilknyttet. De studerende skal selv finde litteratur, da litteraturen skal tilpasses det emne, de enkelte projekter skal handle om.

Litteraturen skal endeligt godkendes af vejleder.

2. Seminardag om afslutninger

6 lektioner v. Liselotte Grünbaum

Dette afholdes samlet for hele holdet.

Seminaret omhandler psykodynamiske processer og karakteristiske temaer, der aktiveres ved afslutning af en psykoterapi. Afslutning er en proces, ikke et tidspunkt, og i denne proces reaktiveres grundlæggende relationskonflikter samt reaktioner på tidligere tab. Rammer, tilrettelæggelse og kriterier ved afslutning af tidsbegrænsede og open-ended terapier drøftes.

Formen veksler mellem forelæsninger og de studerendes fremlæggelse af egne cases fra arbejdet på universitetsklinikken.

Litteratur:

Holmes, J., (2010): Termination in psychoanalytic psychotherapy: An attachment perspective. In: J. Salberg (ed.): *Good enough endings – Breaks, Interruptions, and Terminations from Contemporary Relational Perspectives* (pp. 63-82). New York-London: Routledge.

Midgley, N. & Navridi, E., (2006): An exploratory study of premature termination in Child Analysis. *Journal Infant, Child, and Adolescent Psychotherapy*, 5, 437-458.

Wittenberg, I. (1999): Ending therapy. *J. Child Psychotherapy*, 25(3), 339-356

Deltagere: UK-V og UK-B, 9. semester.

Antal seminarer (+ varighed, samt navn på underviser(ere)):

- Projektvejledning: 3 seminargange á 4 timer fordelt på 2 hold (Ask Frellesvig)
- Seminardag: 6 lektioner (Liselotte Grünbaum)

Antal seminarhold: 2

Prøveform: Projektsamen

Deltagerforudsætninger: BA i psykologi samt optaget på UK-V eller UK-B's professionsprogram.

Valgfag

Valgfag: § 40 Børnepsykoterapi

Kursusansvarlig: Bo Møhl & Liselotte Grünbaum (lotte@id.aau.dk)

Underviser: Liselotte Grünbaum og Karen Vibeke Mortensen

Placering: 9. semester

Type og sprog: Valgfag - dansk

Omfang og forventning: 14 lektioner fordelt på 2 dage. Undervisningsform er forelæsninger med efterfølgende drøftelse. Det forventes, at de studerende har læst den opgivne litteratur, og at de bliver i stand til 1) at vurdere og anvende videnskabelige teorier og metoder samt formidle forskningsbaseret viden indenfor børnepsykoterapi; 2) at styre psykologfagligt arbejde med inddragelse af børnepsykoterapi, herunder at kunne deltage i tværfagligt samarbejde omkring og med inddragelse af børnepsykoterapi samt at kunne planlægge og iværksætte deres egen videre faglige udvikling indenfor børnepsykoterapi.

Deltagere: Kurset er et valgfag på psykologi, 9. semester; åbent for 7. semester studerende.

Antal forelæsninger (+ varighed, samt navn på underviser) 12 forelæsninger, heraf Liselotte Grünbaum (7) og Karen Vibeke Mortensen (5). Begge undervisere er til stede gennem hele kurset.

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminarer (+ varighed, samt navn på underviser (e)):

Antal seminarhold: 0

Prøveform: Aktiv deltagelse / skriftlig hjemmeopgave

Deltagerforudsætninger: studerende på universitetet, bestået Bachelor

Oversigt:

Uddybning af kursus-forløbet:

Den studerende skal gennem modulet opnå

Viden om og forståelse af

- undersøgelse, visitation og tilrettelæggelse af rammer om (individuel) børnepsykoterapi
- teori og metoder vedrørende (individuel) psykoterapi med børn og unge
- samarbejde med forældre og andre nøglepersoner omkring barnet
- interkulturelle problemstillinger i børnepsykologisk behandling
- forskning i børnepsykoterapi

Kurset omfatter nedenstående emner:

- Børneterapiens udvikling og aktuelle status
- Visitation til (individuel) børneterapi
- Tilrettelæggelse af og opstilling af rammer om (individuel) psykoterapi af børn og unge
- Teori om (individuel) børnepsykoterapi
- Metoder i (individuel) børnepsykoterapi
- Tvaerkulturelle problemstillinger i børnepsykologisk behandling;
- Samarbejde med forældre
- Samarbejde med andre nøglepersoner omkring barnet
- Individuel psykoterapi med unge
- Forskning i børnepsykoterapi.

Kursusbeskrivelse:

1. **Dag:** der indledes med en beskrivelse af den psykodynamiske børneterapis historie og udvikling indtil nu. Derefter følger en gennemgang af visitationen til individuel børneterapi og af de nødvendige betingelser for at kunne gennemføre et vellykket forløb. Opstilling og overholdelse af rammer, dvs. tid, sted og aftaler, er næste punkt. Derefter gennemgås de fundamentale teorier og metoder i den terapeutiske proces. Dele af et konkret terapiforløb vil blive inddraget til illustration og drøftelse. Endelig afsluttes første dag med en gennemgang af de særlige karakteristika, der gælder for psykoterapi med unge.
2. **Dag:** her indledes med en beskrivelse af samarbejdet med forældre og andre nøglepersoner, hvad der er en vigtig del af det børneterapeutiske arbejde. Dernæst gennemgås nogle af de særlige problemstillinger, der kan opstå, når familierne har en anden kulturel baggrund end dansk. Også dette eksemplificeres ved hjælp af et konkret terapiforløb. Endelig afsluttes dagen med en gennemgang af, hvad den empiriske forskning har vist om resultaterne af psykodynamisk børneterapi.

Forelæsningernes pensum:

Lanyado, M. & Horne, A. (2009). *Child and Adolescent psychotherapy*. London: Routledge. (Undtagen kapitlerne 6, 14, 15, og 21) (der læses de resterende 390 s.)

Grünbaum, L. (1999). Psykoanalytisk børneterapi – hvordan virker hvad? *Matrix*, 16, 245-258. (24 s.)

Grünbaum, L. (2007): Supervision af psykoterapi med børn og unge. In: C. Haugaard Jacobsen & K.V. Mortensen: *Psykodynamisk Supervision – Teori og Praksis*

- (172-187). Copenhagen: Akademisk forlag. (15 s.)
Mortensen, K.V. (2001). Forældrearbejde i børneterapi – partnerskab eller terapi?
Matrix, 18,57-72. (15 s.)
Mortensen, KV. (2010). Psykoanalytisk børneterapi. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 47,223-233. (11 s.).

Valgfag: § 38 Modulet: Cultural psychology as a framework for assessment and intervention – Understanding creativity.

The Cultural Psychology of Creativity (5 ECTS)

Kursusansvarlig: Vlad Glaveanu (vlad@hum.aau.dk)

Underviser: Vlad Glaveanu (vlad@hum.aau.dk)

Placering: 9. semester

Type og sprog: Valgfag - engelsk

Omfang og forventning: 8 lectures, if possible weekly in October

Deltagere: Kurset er et valgfag på psykologi, 9. semester; åbent for 7. semester studerende.

Antal forelæsninger (+ varighed, samt navn på underviser)

Antal forelæsningshold: 0

Antal seminarer (+ varighed, samt navn på underviser (e)):

Antal seminarhold: 1

Prøveform: Aktiv deltagelse / skriftlig hjemmeopgave

Deltagerforudsætninger: studerende på universitetet, bestået Bachelor

Oversigt:

This course explores creativity from a socio-cultural perspective and covers themes such as: the nature of creative expression, the multiple relations between creators and their audiences, the cultural genesis of new artifacts and their reception, and the psychological, social and material characteristics of creative action. Focusing on these themes allows students to develop a situated account of creativity as a process ‘distributed’ between creators, audiences and material artifacts. This perspective is in contrast with mainstream understandings of the phenomenon that are overly individualistic and cognitive in their focus. As such students are invited to engage critically with existing literature in the field and its underlying assumptions.

The cultural psychology of creativity is a multi-disciplinary project drawing from psychological, sociological, anthropological and philosophical sources. Its roots can be found in the foundational work of Lev Vygotsky continued in more recent times by cultural and systemic thinkers such as Sawyer, Csikszentmihalyi, Gruber, John-Steiner, Montuori, and others. Engaging with their ideas will allow students to construct a more comprehensive view of creativity as a simultaneously psychological and socio-cultural process. The course is structured around a cultural framework – the five A's of creativity – and explores, in turn, the role played by actors, audiences, actions, artifacts and affordances in creative production. It ends with a presentation of how the cultural psychology of creativity can be applied to a multitude of real-life contexts, from schools to organizations, and how it can be used as a research paradigm.

The course will be a combination of lectures and discussion. Both will be conducted in English.

Readings:

The course requires 500 pages of reading from both creativity scholars and cultural psychologists, included in books and articles. Knowledge of this material will be required for class discussion.

Course schedule	Time	Theme	Associated literature
1	2x45 min.	Cultural psychology and creativity	Sawyer <i>Explaining creativity</i> (Parts 1 and 3) Glaveanu <i>Paradigms in the study of creativity</i> Tanggaard <i>The sociomateriality of creativity in everyday life</i>
2	2x45 min.	New methodological perspectives	Mayer <i>Fifty years of creativity research</i> Valsiner <i>Culture in minds and societies</i> (Chapter 8)
3	2x45 min.	Creators as actors	Sawyer <i>Explaining creativity</i> (Part 2.4. The creative personality) Montuori & Purser <i>Deconstructing the lone genius myth</i>
4	2x45 min.	Multiple audiences	John-Steiner <i>Creative collaboration</i> (Chapter 1 Joined lives and shared work) Csikszentmihalyi <i>Implications of a systems perspective for the study of creativity</i>
5	2x45 min.	Creativity as action	Sawyer <i>Explaining creativity</i> (Part 2 sections from 5 to 7 – The creative process) Wertsch <i>The need for action in sociocultural research</i>

6	2x45 min.	Creative artifacts	Amabile <i>Creativity in context</i> (selections from Part 2) Ivinson <i>The social consequences of classroom art</i>
7	2x45 min.	Creativity and affordances	Glaveanu <i>What can be done with an egg?</i> Boesch <i>The sound of the violin</i>
8	2x45 min.	Applying the cultural psychology of creativity	Sawyer <i>Explaining creativity</i> (Part 5) Gruber & Wallace <i>The case study method and evolving systems approach for understanding unique creative people at work</i>

Reading list

Course book and article:

Sawyer Explaining creativity: The science of human innovation (selections - 220 s)
Glaveanu Rewriting the language of creativity: The five A's framework (13 s)

Texts not in Anthology (which will be made available online):

Glaveanu Paradigms in the study of creativity: Introducing the perspective of cultural psychology (14 s)

Tanggaard The sociomateriality of creativity in everyday life (20 s)

Mayer Fifty years of creativity research (in Sternberg, Handbook of creativity) (12 s)

Valsiner Culture in minds and societies: Foundations of cultural psychology (Chapter 8: Methodology for cultural psychology) (30 s)

Montuori & Purser Deconstructing the lone genius myth: Toward a contextual view of creativity (43 s)

John-Steiner Creative collaboration (Chapter 1 Joined lives and shared work) (28 s)

Csikszentmihalyi Implications of a systems perspective for the study of creativity (in Sternberg, Handbook of creativity) (23 s)

Wertsch The need for action in sociocultural research (in Wertsch, del Rio & Alvarez, Sociocultural studies of the mind) (18 s)

Glaveanu What can be done with an egg? Creativity, material objects and the theory of affordances (14 s)

Boesch The sound of the violin (in Cole, Engestrom & Vasquez, Mind, culture and activity: Seminal papers from the Laboratory of Comparative Human Cognition) (20 s)

Amabile Creativity in context (selections from Part 2 Meaning and measurement of creativity) (12 s)

Ivinson The social consequences of classroom art: Collaboration, social identities and social representations (14 s)

Gruber & Wallace The case study method and evolving systems approach for understanding unique creative people at work (in Sternberg, Handbook of creativity) (22 s)

Valgfag: §25 Psykologisk Intervention

Kursusansvarlig: Ole Michael Spaten (*kursusansvarlig, oms@hum.aau.dk*)

Underviser: Ole Michael Spaten (*kursusansvarlig, oms@hum.aau.dk*)

Placering: 9. semester

Type og sprog: Valgfag - dansk

Omfang og forventning:

Deltagere: Kurset er et valgfag på psykologi, 9. semester; åbent for 7. semester studerende.

Antal forelæsninger (+ varighed, samt navn på underviser)

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminarer (+ varighed, samt navn på underviser (e)):

Antal seminarhold: 0

Prøveform: Aktiv deltagelse / skriftlig hjemmeopgave

Deltagerforudsætninger: studerende på universitetet, bestået Bachelor

Oversigt:

Kursusbeskrivelse:

Valgfaget i psykologiske interventionsformer, med særlig henblik på psykologisk coaching giver de studerende introduktion til coaching teori og metode samt mulighed iblandt for at træne rollen som coach med henblik på senere praksis.

Undervisningen i psykologiske interventionsformer vil præsentere interventionsformer og deres rationale i historisk belysning med udgangspunkt i psykologisk coaching. Valgfaget (5 ECTS) er baseret på at de studerende akkumulerer viden i form af forelæsninger og læsning, samt i mindre omfang erfaring i form af aktive øvelser og træning. Endvidere vil vi diskutere teori om sammenhængen mellem opgaver, interventionsformer og kontekst for indsatsen.

Målet er tillige at forstå og analysere andres og egne reaktionsmønstre på det kognitive, emotionelle og adfærdsmæssige område. I rollespil oplever de studerende processer i forhold til psykologiske interventionsformer ved at afprøve såvel ”terapeutperspektivet” som ”klientperspektivet”.

I valgfaget vil bestå af fire introducerende moduler i psykologiske interventionsformer, med særlig henblik på psykologisk coaching.

Varighed og undervisningsform: 4 dobbelte forelæsningsgange med seminarer og plenumdiskussion. Fire halve dage, i alt 16 timer.

Forelæsningsoversigt:

Forelæsning	Varighed	Titel/Emne	Underviser
1. session +		Introduktion til coaching psykologi	Ole Michael Spaten
2. session		Fundamentale coaching færdigheder	
3. session +		Psykologisk coaching: Struktur, roller, forventninger og feedback	Ole Michael Spaten
4. session		Metoder og modeller i psykologisk coaching	
5. session +		Planlægning af klientforløb I: Problemafgrænsning	Ole Michael Spaten
6. session		Planlægning af klientforløb II: Problemanalyse	
7. session +		Planlægning af klientforløb III: Målsætning og handlekraft	Ole Michael Spaten
8. session		Afslutning af klientforløb: Fastholde nye færdigheder	

Introsession: Introduktion til coaching psykologi

1½ timer v/ (Ole Michael Spaten)

Kort introduktion til coaching psykologi, hvad er evidensbaseret coaching psykologi, dens begrænsninger og muligheder og videnskabelige undersøgelser af coaching psykologi

Forelæsningsens pensum:

Rostron, S., S. (2009). The global initiatives in the coaching field. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 2(1), 76-85.

Spaten, O. M. (2011). Educating coaching psychologists. In M. Cavanagh & S. Palmer, Educating coaching psychologists: Responses from the field. *International Coaching Psychology Review*, 6(1), (114-116), 100-125.

Whybrow, A. (2008). Coaching psychology: Coming of age? *International Coaching Psychology Review*, 3 (3), 227-240

Session 2: Fundamentale coaching færdigheder – etik, empati og opmærksomhed.

1½ timer v/ (Ole Michael Spaten)

Selvom coaching har været underkastet videnskabelige undersøgelser siden begyndelsen af sidste århundrede – og været anvendt i vid udstrækning indenfor bl.a. erhvervslivet i mindst et halvt hundred år – er det først fra begyndelsen af årtusindskiftet at der f.eks. i den britiske og danske psykologforening er dannet faglige selskaber til diskussion, erfaringssudveksling og videreudvikling af en videnskabelig funderet coachingpsykologi. Således fandt – i december 2008 – den første europæiske coaching psykologi konference sted i London under den britiske psykologforenings værtskab.

Forelæsningen indledes med dette historiske rids, hvorefter der fremstilles fundamentale coaching færdigheder med hovedvægt på de væsentligste kompetenceområder. Endvidere diskuteser etik, empati og opmærksomhed samt forskningsforankring i forhold til psykologisk coaching. Vi vil se på forskellige typiske faser i en coaching session inden demonstrationsøvelser, coaching i plenum efterfulgt af gruppessessioner. Princippet action-reflection-learning betyder at eftermiddagen afsluttes med opsamling af erfaringer i plenum.

Forelæsningens pensum:

Cavanagh, M. & Palmer, S. (2006). The theory, practice and research base of Coaching Psychology is developing at a fast pace. *International Coaching Psychology Review*. Vol 1(2), 5-7.

Dansk Psykolog Forening: Etiske principper for Nordiske Psykologer

http://www.dp.dk/upload/etiske_principper_for_nordiske_psykologer_001.pdf

* Grant, A. M. (2006). Workplace and Executive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (367-388). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons

Rogers, C. (1995). What understanding and acceptance means to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35, 7-22

Spaten, O. M., Hansen, T. G. B. (2009). Should learning to coach be integrated in a graduate psychology programme? Denmark's first try. *The Coaching Psychologist*. 5, 104-109

Session 3: Psykologisk coaching: Struktur, roller, forventninger og feedback

1½ timer v/ (Ole Michael Spaten)

Klienten i et psykologisk coachingforløb siger typisk til visitationssamtalen: ”I det store hele fungerer det rigtig godt, men engang imellem opstår der det problem at...” I dagens forelæsning vil vi også diskutere grænsedragningen mellem f.eks. terapi og coaching. Man kan lidt kort sige at i modsætning til den kliniske

psykologi, der beskæftiger sig med det dysfunktionelle, tager coaching psykologi udgangspunkt i det funktionelle med henblik på at perfektionere det velfungerende. Med udgangspunkt i de fundamentale coaching færdigheder skitseres en coaching session fra begyndelse til slut. Herunder gennemgås og præciseres struktur, roller og forventninger og der spørges bl.a. til hvem og hvordan. Endvidere diskuteses coaching som en samtale om oplevelser. Inden demonstrationsøvelser introduceres anvendelsen af tjekliste i forhold til gennemførelsen af psykologisk coaching. Coaching i plenum vil blive efterfulgt af gruppесessioner og der afsluttes med opsamling af erfaringer i mindre grupper.

Forelæsningens pensum:

Killion, J. (2009). Coaches' Roles, Responsibilities, and Reach In J. Knight (Ed.), *Coaching: Approaches & perspectives* (7-28). Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press

Spaten, O. M., Hansen, T. G. B. (2009). Should learning to coach be integrated in a graduate psychology programme? Denmark's first try. *The Coaching Psychologist*. 5, 104-109

Stelter, R. (2008). Coaching: samtaler om oplevelser In K. Gørtz & A. Prehn (Eds.), *Coaching i perspektiv* (pp. 190-207). København: Hans Reitzels Forlag.

Session 4: Metoder og modeller i psykologisk coaching

1½ timer v/ (Ole Michael Spaten)

Flere psykologiske skoledannelser har afledte coachingtraditioner som f.eks. psykodynamisk coaching, systemisk coaching, kognitiv coaching osv. Nogle traditioner anvender metoder og evaluatingsdesign indenfor såkaldt evidensbaseret coaching. I sin helhed vil kursusmodulet komme ind på flere af disse traditioner med hovedvægten på kognitiv coaching.

Vi vil træne i hvordan den kognitive model formidles samt edukere i at konceptualisere kognitivt: tanker, følelser, krop og adfærd. Coaching i plenum efterfulgt af gruppесessioner, der afsluttes med opsamling af erfaringer i grupper.

Forelæsningens pensum:

* Auerbach, J. E. (2006). Cognitive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (pp. 103-127). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons

* Knight, J. (Ed.). (2009) *Coaching: Approaches & perspectives* (i uddrag). Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press

* Stober, D. R. (2006). Coaching from the Humanistic Perspective. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds.). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (pp. 17-50). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons

Session 5: Planlægning af klientforløb I: Problemafgrænsning

1½ timer v/ (Ole Michael Spaten)

Hvilke problemer der egner sig til psykologisk coaching afklares gennem den indledende visitationssamtale og klientassessment. Vi fortsætter arbejdet med at træne formidlingen af den kognitive model og i at opnå en detaljeret og specifik beskrivelse af klientens problemstilling: Spørgsmålene hvor, hvem, hvad og hvordan stilles indtil den nødvendige viden er indsamlet. Samtidig edukeres i at konceptualisere kognitivt i forhold til tanker, følelser, krop og adfærd.

Vi ser på typiske problemlister inden demonstrationsøvelser, coaching i plenum efterfulgt af gruppessessioner. Princippet action-reflection-learning tilsiger at der afsluttes med opsamling af erfaringer i plenum.

Forelæsningens pensum:

Grant, A. M. (2007). A languishing – flourishing model of goal striving and mental health for coaching populations. *International Coaching Psychology Review* 2 (3)

Palmer, S. & Gyllenstein, K. (2008). How cognitive behavioural, rational emotive behavioural or multimodal coaching could prevent mental health problems, enhance performance and reduce work related stress. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive Behavior Therapy*. Vol 26(1), 38-52.

* Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (pp. 129-149). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons

Session 6: Planlægning af klientforløb II: Problemanalyse

1½ timer v/ (Ole Michael Spaten)

Øvelse i at anvende de indsamlede data til problemanalyse. Vi arbejder med identifikation og analyse af tanker og følelser og måling af styrke og overbevisning. Tillige analyseres adfærd og relevante kropslige signaler indtil problemstillingen i sin helhed er identificeret og analyseres. Til demonstration af problemanalyse anvendes rollespil der praktisk gennemføres i par med coach og anvendelse af observatør. Grupperne inddrager tjekliste til at vurdere egne færdigheder

Forelæsningens pensum:

* Knight, J. (Ed). (2009) *Coaching: Approaches & perspectives*. Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press

Oestrich, I. H. (2008). Kognitiv coaching – når der ønskes effektivitet. In Gørtz, K. & Prehn, A. *Coaching i perspektiv*. (pp. 119-134). København: Hans Reitzels forlag.

* Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (pp. 313-354). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons

Session 7: Planlægning af klientforløb III: Målsætning og handlekraft

1½ timer v/ (Ole Michael Spaten)

Først og fremmest handler denne session om coaching psykologi i forhold til arbejdet med målsætning og problemløsningsfærdigheder. Vi skal anvende de indsamlede data til at opstille realistiske mål for klienten. Hertil specifik edukation i at opstille mål efter de kognitivte kriterier og i at motivere og øge sandsynligheden for at gennemføre. Endvidere træner vi i at tilrettelægge og designe gode hjemmeopgaver. Slutelig inddeltes i mindre hold, praktisk anvendelse i par med coach. Der anvendes tjekliste til at vurdere egne færdigheder

Forelæsningens pensum:

- * Knight, J. (Ed). (2009) *Coaching: Approaches & perspectives*. Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press
- * Peterson, D. B. (2006). People are complex and the world is messy: A behaviour-based approach to executive coaching In Stober & Grant, *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (pp. 51-76). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons

Session 8: Afslutning af klientforløb: Fastholde nye færdigheder.

1½ timer v/ (Ole Michael Spaten)

Forløbet med psykologisk coaching afsluttes med edukation i konstruktiv tænkning og optimistisk forklaringsstil. I mindre grupper øves kognitiv omstrukturering og vægtning af fordele i stedet for ulemper. Herefter integreres arbejdet med problemløsning og hjemmeopgaver. Endelig afsluttes coaching forløbet i mindre hold, der anvendes tjeklister og færdigheder evalueres umiddelbart.

De enkelte grupper kompletterer og der udarbejdes en samlet fremstilling af erfaringer fra forløbet.

Forelæsningens pensum:

Diener, E., Seligman, M.E.P. (2004). Very happy people. *Psychological Science*, 13, 81-84

Cornett, J. & Knight, J. (2009) Killion, J. (2009). Research on Coaching In J. Knight (Ed.), *Coaching: Approaches & perspectives* (192-216). Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press [24 sider]

Samlet pensumliste for valgfaget

(* = findes ikke til gennemsyn)

(Evidence Based Coaching Handbook er grundbog til valgfag).

- * Auerbach, J. E. (2006). Cognitive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (pp. 103-127). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons. [25 sider]
- Cavanagh, M. & Palmer, S. (2006). The theory, practice and research base of Coaching Psychology is developing at a fast pace. *International Coaching Psychology Review*. Vol 1(2), 5-7. [3 sider]
- Cornett, J. & Knight, J. (2009) Killion, J. (2009). Research on Coaching In J. Knight (Ed.), *Coaching: Approaches & perspectives* (192-216). Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press [24 sider]
- Dansk Psykolog Forening: Etiske principper for Nordiske Psykologer [7 sider]
http://www.dp.dk/upload/etiske_principper_for_nordiske_psykologer_001.pdf [7 sider]
- Diener, E., Seligman, M.E.P. (2004). Very happy people. *Psychological Science*, 13, 81-84. [4 sider]
- Grant. A. M. (2007). A languishing – flourishing model of goal striving and mental health for coaching populations. *International Coaching Psychology Review* 2 (3), 250-264. [15 sider]
- Gørtz, K. & Prehn, A. (Eds.) *Coaching i Perspektiv*. (119-134 + 190-207) København: Hans Reitzels forlag.
- Killion, J. (2009). Coaches' Roles, Responsibilities, and Reach In J. Knight (Ed.), *Coaching: Approaches & perspectives* (7-28). Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press [21 sider]
- Oestrich, I. H. (2008). Kognitiv coaching – når der ønskes effektivitet. In Gørtz, K. & Prehn, A. *Coaching i Perspektiv*. (pp. 119-134). København: Hans Reitzels forlag. [16 sider]
- Palmer, S. & Gyllensten, K. (2008). How cognitive behavioural, rational emotive behavioural or multimodal coaching could prevent mental health problems, enhance performance and reduce work related stress. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive Behavior Therapy*. Vol 26(1), 38-52. [15 sider]
- * Peterson, D. B. (2006). People are complex and the world is messy: A behaviour-based approach to executive coaching In Stober & Grant, *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (pp. 51-76). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons
- Rogers, C. (1995). What understanding and acceptance means to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35, 7-22. [16 sider]
- Rostron, S., S. (2009). The global initiatives in the coaching field. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 2(1), 76-85.
- Spaten, O. M., Hansen, T. G. B. (2009). Should learning to coach be integrated in a graduate psychology programme? Denmark's first try. *The Coaching Psychologist*. 5, 104-109 [8 sider]
- Spaten, O. M. (2011). Educating coaching psychologists. In M. Cavanagh & S. Palmer, Educating coaching psychologists: Responses from the field. *International Coaching Psychology Review*, 6(1), (114-116), 100-125.

- Stelter, R. (2008). Coaching: samtaler om oplevelser In K. Gørtz & A. Prehn (Eds.), *Coaching i perspektiv* (pp. 190-207). København: Hans Reitzels Forlag. [18 sider]
- * Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds.). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (pp. 17-76 + 128-149 + 313-354 + 367-388). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons [143 sider]
- Whybrow, A. (2008). Coaching psychology: Coming of age? *International Coaching Psychology Review*, 3 (3), 227-240 [13 pages].

Valgfag: § 19 Anvendt Kulturpsykologi (Narrative Identity in a mobilized world) (5 ECTS)

Kursusansvarlig: Carolin Demuth

Underviser: Carolin Demuth

Placering: 9. semester

Type og sprog: Valgfag - engelsk

Omfang og forventning:

Deltagere: Kurset er et valgfag på psykologi, 9. semester; åbent for 7. semester studerende.

Antal forelæsninger 16 timer

Antal forelæsningshold: 1

Prøveform: Aktiv deltagelse / skriftlig hjemmeopgave

Deltagerforudsætninger: studerende på universitetet, bestået Bachelor

Oversigt:

Ongoing globalization processes have lead to increasing work and life mobility requiring more and more people to live a transnational lifestyle. What has long been ignored in psychological research is that these societal changes and new forms of work and family migration have profound impact on individual biographies and personal identity constructions. Individuals living in transnational family relationships are constantly faced with new demands and the challenge of adapting to change while at the same time striving for continuity in their identity construction work. We will discuss how coherence being crucial for healthy psychological functioning is achieved through active narrative identity construction. We will also investigate what new forms of coping strategies emerge from these new forms of lifestyle in order to maintain healthy long distance social relationships.

Assessment on this course is based on active participation during the lectures which will involve both group discussions and group exercises. A presentation of the results from the group discussions will be presented at the end of each session.

Duration and teaching: A total of 20 hours of lecture and discussion. The course is divided into 5 sessions as outlined in the following:

	4 timer		Carolin Demuth
	4 timer		Carolin Demuth
	4 timer		Carolin Demuth
	4 timer		Carolin Demuth

Reading:

- Arnett, Jeffrey (2002). The psychology of Globalization. *American Psychologist*. 57 (10), 774-783
- Bacigalupo, Edd, & Lambe, Susan (2011). Virtualizing Intimacy: Information Communication Technologies and Transnational Families in Therapy. *Family Process*, 50 (1), pp. 12- 26
- Baldassar, L. (2008) 'Missing Kin and Longing to be Together: Emotions and the Construction of Co-presence in Transnational Relationships', in Svašek , M. (eds) Transnational Families and Emotions, Special Issue, *Journal of Intercultural Studies*, 29(3):247-266
- Bamberg, Michael (2011). Who am I? Narration and its contribution to self and identity. *Theory & Psychology*, 21(1), 3-24
- Bhatia, Sunil (2011). Narrative inquiry as cultural psychology. Meaning-making in a contested global world. *Narrative Inquiry*, 21 (2), 345-352
- Brockmeier, J. (2012). Narrative scenarios: Toward a culturally thick notion of narrative. In Jaan Valsiner (Ed). *The Oxford Handbook of Culture and Psychology* (pp. 439-467). Oxford & New York: Oxford University Press.
- De Fina, Anna. Who tells which story and why? Micro and macro contexts in narrative. *Text & Talk*, 28-3 (2008), pp. 421–442
- Easthope, H. (2009). Fixed identities in a Mobile World? The Relationship Between Mobility, Place, and Identity. *Identities: Global Studies in Culture and Power* 16 (1), 61-82
- Lucius-Hoene, Gabriele & Deppermann, Arnulf (2000). Narrative identity empiricized: a dialogical and positioning approach to autobiographical research interviews. *Narrative Inquiry*, 10: 199-222
- Mishler, Elliot (2006). Narrative and identity: the double arrow of time. In: Anna de Fina, Deborah Schiffrin, and Michael Bamberg: *Discourse and Identity. Studies in Interactional Sociolinguistics* 23. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 30-47
- Straub, J., Zielke, B., & Werbik, H. (2005). Autonomy, narrative identity and their critics: A reply to some provocations of postmodern accounts in psychology. In W. Greve, C. Rothermund, & D. Wentura (Eds.), *The adaptive self, personal continuity and intentional self-development* (pp. 323–350). Cambridge, MA: Hogrefe & Huber.
- Taylor, Stephanie (2010). *Narratives of Identity and Place*. London/New York: Routledge, 160 pages